



Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej  
za rok obrotowy 2017

## Spis treści

1. Skład Rady Nadzorczej.....	3
2. Posiedzenia Rady Nadzorczej.....	3
3. Komitety Rady Nadzorczej.....	3
4. Informacja o wykonaniu przez Radę Nadzorczą obowiązków związanych ze Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Apator SA odbytym w dniu 12 czerwca 2017 roku.....	7
5. Polityka kadrowa realizowana przez Radę Nadzorczą – skład i zasady wynagradzania Zarządu Apator SA.....	7
6. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW.....	9
6.1. Stan stosowania DPSN przez Apator SA.....	9
6.2. Stosowanie Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW przez Radę Nadzorczą w 2017 r.....	9
6.3. Ocena wypełniania przez Apator SA obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego.....	10
7. Ocena sprawozdań finansowych spółki Apator SA i grupy Apator za 2017 rok.....	10
8. Nadzór nad działalnością spółki Apator i grupą Apator.....	10
9. Ocena systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, systemu nadzoru nad zgodnością z wymaganiami prawnymi (compliance) oraz funkcjonowania audytu wewnętrznego .	11
10. Ocena racjonalności prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze.....	12
11. Ocena działalności i wyników finansowych spółki Apator SA i grupy Apator.....	13
12. Samocena pracy Rady Nadzorczej.....	14

### 1. Skład Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej Aparator SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. kształtował się następująco:

1. Janusz Niedźwiecki - Przewodniczący RN
2. Mariusz Lewicki - Z-ca Przewodniczącego RN
3. Janusz Marzygliński - Członek RN
4. Danuta Guzowska - Członek RN
5. Kazimierz Piotrowski - Członek RN
6. Marcin Murawski - niezależny Członek RN

Obecna pięcioletnia kadencja Rady Nadzorczej upływa w dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2020 roku.

### 2. Posiedzenia Rady Nadzorczej

W 2017 roku Rada Nadzorcza odbyła 20 posiedzeń, w trakcie których zajmowała stanowiska w sprawach objętych porządkiem obrad i podjęła 43 uchwały.

### 3. Komitety Rady Nadzorczej

W ramach działalności Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu. Kadencja Członków Komitetu Audytu jest wspólna i pokrywa się z kadencją Rady Nadzorczej.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku Komitet Audytu działał w następującym składzie:

- Marcin Murawski - Przewodniczący Komitetu,
- Mariusz Lewicki - Członek Komitetu,
- Kazimierz Piotrowski - Członek Komitetu.

Zgodnie z wymogami „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” kryteria niezależności spełnia Przewodniczący Komitetu Audytu – Marcin Murawski.

Natomiast w odniesieniu do „Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym”, kryteria niezależności, wymagane tą ustawą spełnia większość Członków Komitetu Audytu, tj. Marcin Murawski i Kazimierz Piotrowski.

Ponadto w zakresie wskazanym powyższą Ustawą:

- Marcin Murawski oraz Mariusz Lewicki posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych:
  - Marcin Murawski ukończył Zarządzanie i Marketing na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego (specjalizacja Finanse Przedsiębiorstw), od 2003 roku jest Biegłym Rewidentem (KIBR nr 90053), od 2000 roku jest Certyfikowanym Brytyjskim Biegłym Rewidentem (ACCA nr 0251448) oraz Certyfikowanym Audytorem Wewnętrznym (egzamin w 2005 roku). Dodatkowo Marcin Murawski posiada doświadczenie zawodowe w zakresie rachunkowości wynikające z pełnienia następujących funkcji:

- ✓ lata 1997 – 2005 – Pracownik w dziale audytu firmy audytorskiej PWC (od 2002 jako menedżer),
  - ✓ lata 2006 – 2012 – Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego grupy Ubezpieczeniowej Warta SA,
  - ✓ od 2012 roku niezależny członek Rad Nadzorczych i Członek Komitetów Audytu spółek notowanych na GPW (CCC SA (Przewodniczący Komitetu Audytu), Apator SA (Przewodniczący Komitetu Audytu), GTC SA (Przewodniczący Komitetu Audytu), Seco/Warwick SA (Członek KA)) a także BZWBK Aviva TU SA i BZWBK Aviva TUnŻ SA (Przewodniczący Komitetu Audytu).
- Mariusz Lewicki ukończył studia na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w zakresie ekonomiki i organizacji produkcji, Podyplomowe Studia Prawa Podatkowego i Podyplomowe Studia Prawa Handlowego na Wydziale Prawa i Administracji UMK. Dodatkowo Mariusz Lewicki posiada doświadczenie zawodowe w zakresie rachunkowości wynikające z pełnienia następujących funkcji:
    - ✓ lata 1991 – 1999 - Kierownik Działu Księgowości w przedsiębiorstwie państwowym PZAE Apator oraz Apator SA (następca prawny PZAE Apator),
    - ✓ lata 1994 – 2001 – Główny Księgowy w Reuther Polska Sp. z o.o. oraz Rotar Poland sp. z o.o.,
    - ✓ lata 1993 – 2013 – Główny Księgowy w ZPDZ "Nagro",
    - ✓ lata 2001 – 2007 – Dyrektor Finansowy, Prokurent w Apator Control sp. z o.o. (spółka zależna od Apator SA),
    - ✓ lata 2007 – 2013 – Doradca Finansowy w Z.P.H.U. Walter,
    - ✓ od 2008 do chwili obecnej – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej PHS Hydrotor SA (2008-06.2014), Przewodniczący Rady Nadzorczej PHS Hydrotor SA (od 07.2014 r.), Przewodniczący Komitetu Audytu PHS Hydrotor SA (od 06.2009 r.), Członek Komitetu Audytu PHS Hydrotor SA (od 07.2017 r.)
    - ✓ od 2009 r. do chwili obecnej – Przewodniczący Komitetu Audytu Apator SA (2009-2015), Członek Komitetu Audytu Apator SA (od 2016 r.)
- wszyscy Członkowie Komitetu Audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Apator SA:
    - Marcin Murawski posiada wiedzę i umiejętności w zakresie branży, w której działa Apator SA nabyte podczas pełnienia poniższych funkcji:
      - ✓ od 2013 roku do chwili obecnej – Członek Rady Nadzorczej Apator SA - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie energii elektrycznej,
      - ✓ od 2015 roku do chwili obecnej – Członek Rady Nadzorczej oraz Członek Komitetu Audytu Seco/Warwick SA - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji urządzeń mechanicznych.

- Mariusz Lewicki posiada wiedzę i umiejętności w zakresie branży, w której działa Apator SA nabyte podczas pełnienia poniższych funkcji:
  - ✓ od 2000 r. do chwili obecnej – Członek Rady Nadzorczej Apator SA, od 2010 Zastępca Przewodniczącego RN - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie energii elektrycznej),
  - ✓ od 2005 r. do chwili obecnej – Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Mining sp. z o.o. (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla górnictwa (aparatura górnicza),
  - ✓ od 2007 r. do chwili obecnej – Przewodniczący Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie gazu),
  - ✓ od 2014 r. do chwili obecnej – Członek Rady Nadzorczej Apator Elkomtech SA (podmiot zależny od Apator SA) - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (systemy sterowania i nadzoru),
  - ✓ od 2008 do chwili obecnej – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej PHS Hydrotor SA (2008-06.2014), Przewodniczący Rady Nadzorczej PHS Hydrotor SA (od 07.2014 r.), Przewodniczący Komitetu Audytu PHS Hydrotor SA (od 06.2009 r.), Członek Komitetu Audytu PHS Hydrotor SA (od 07.2017 r.) - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji urządzeń mechanicznych.
  
- Kazimierz Piotrowski posiada wiedzę i umiejętności w zakresie branży, w której działa Apator SA nabyte podczas pełnienia poniższych funkcji:
  - ✓ od 2015 r. do chwili obecnej – Członek Rady Nadzorczej Apator SA, Członek Komitetu Audytu - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie energii elektrycznej),
  - ✓ od 2013 r. do chwili obecnej - Członek Rady Nadzorczej Apator Metrix SA (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie gazu),
  - ✓ od 2001 r. do chwili obecnej - Członek Rady Nadzorczej Apator Mining sp. z o.o. (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla górnictwa (aparatura górnicza),
  - ✓ lata 2009 – 2013 – Przewodniczący Rady Nadzorczej FAP Pafal SA (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji

maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie energii elektrycznej),

- ✓ lata 2005 – 2008 – Prezes Zarządu Apator Metrix SA (podmiot zależny od Apator SA) – znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie gazu),
- ✓ lata 1993 – 2000 – Członek Zarządu Apator SA, w tym: Dyrektor ds. Administracyjnych (od 1993 do 1998) oraz Dyrektor ds. Finansowych (1998-2000) - znajomość branży sektora elektromaszynowego w obszarze produkcji maszyn i urządzeń dla przedsiębiorstw dystrybucji mediów energetycznych (opomiarowanie energii elektrycznej oraz aparatura łączeniowa).

Komitet Audytu, wykonując swoje obowiązki, odbył w okresie sprawozdawczym 8 posiedzeń, w trakcie których podjął 6 uchwał i zajmował stanowiska w sprawach objętych porządkiem obrad.

Zakres prac Komitetu Audytu obejmował:

- współpracę z biegłym rewidentem, w tym analizę zakresu i harmonogramu prac prowadzonych w ramach procesu rewizji finansowej oraz analizę oświadczenia o niezależności firmy KPMG i jej biegłych rewidentów,
- omówienie z biegłym rewidentem przebiegu procesu rewizji sprawozdań finansowych w spółce Apator i spółkach grupy Apator,
- badanie sprawozdań finansowych oraz sprawozdań Zarządu za 2016 rok i wydanie pozytywnej rekomendacji dla Rady Nadzorczej,
- nadzór nad polityką zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz prowadzenie okresowej analizy stanu kontraktów terminowych,
- nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej,
- nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem,
- nadzór nad systemem zgodności z przepisami (compliance) i ryzyk prawnych,
- przeprowadzenie procesu wyboru biegłego rewidenta,
- opracowanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania, polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie dozwolonych usług niebędących badaniem oraz procedury wyboru firmy audytorskiej.

Systematyczne raportowanie przez Komitet Audytu do Rady Nadzorczej wyników działań nadzorczych i monitorujących w odniesieniu do procesów raportowania finansowego oraz badania sprawozdań finansowych przyczyniło się do zwiększenia stopnia zrozumienia tych obszarów, ulepszenia komunikacji pomiędzy organami zarządczymi i nadzorującymi oraz w efekcie – do podniesienia jakości procesu raportowania finansowego.

#### **4. Informacja o wykonaniu przez Radę Nadzorczą obowiązków związanych ze Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Apator SA odbytym w dniu 12 czerwca 2017 roku**

Rada Nadzorcza w dniu 11 maja 2017 roku pozytywnie zaopiniowała wnioski na Zwyczajne Walne Zgromadzenie w zakresie zatwierdzenia:

- sprawozdań Zarządu z działalności spółki Apator SA i grupy Apator w 2017 roku,
- jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok,
- podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2016 i wypłaty pozostałej części dywidendy,
- zmiany treści Statutu Apator SA wynikającej z:
  - ✓ konwersji akcji imiennych na okaziciela, która została przeprowadzona w dniu 31 stycznia 2017 r.,
  - ✓ zdefiniowania celu i interesu spółki Apator SA ukierunkowanego na realizację strategii grupy kapitałowej, w tym dążenie do zapewnienia lepszej alokacji kapitału, poprawy koordynacji prac między segmentami biznesowymi oraz zapewnienia warunków do realizacji efektów synergii wynikających z działania w grupie kapitałowej,
  - ✓ doprecyzowania kompetencji Rady Nadzorczej w zakresie tworzenia Komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej,
  - ✓ zwiększenia możliwej liczebności członków Zarządu do 6 osób,
  - ✓ wprowadzenia dwuosobowej reprezentacji w spółce,
- zmiany Regulaminu Rady Nadzorczej odzwierciedlającej zmiany treści Statutu.

Ponadto Rada Nadzorcza przedstawiła Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie ze swojej działalności w 2016 roku i uzyskała jego zatwierdzenie.

#### **5. Polityka kadrowa realizowana przez Radę Nadzorczą – skład i zasady wynagradzania Zarządu Apator SA**

W ramach polityki kadrowej do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- ustalanie liczby członków Zarządu Spółki,
- powoływanie Prezesa Zarządu, a następnie na jego wniosek pozostałych Członków Zarządu,
- ustalenie dla Członków Zarządu wynagrodzenia z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego,
- zawieszanie w czynnościach z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu,
- odwoływanie Członków Zarządu Spółki,
- delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu,
- reprezentowanie Spółki w umowie między Spółką a Członkiem Zarządu, jak również w sporze między Spółką a Członkiem Zarządu.

Zgodnie z § 16 Statutu Apator SA Zarząd Spółki składa się z 1 do 6 Członków powołanych na 3 lata na wspólną kadencję. Skład Zarządu w trakcie 2017 roku kształtował się następująco:

- 1) od 1 stycznia do 27 lutego 2017 roku spółką Apator SA kierował Zarząd w składzie:
  - Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
  - Piotr Nowak – Członek Zarządu,
  - Piotr Dobrowolski – Członek Zarządu,
  - Agnieszka Nosal – Członek Zarządu
- 2) z dniem 27 lutego 2017 roku Piotr Dobrowolski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka zarządu Apator SA, w związku z czym od 28 lutego Zarząd działał w składzie trzyosobowym:
- 3) z dniem 12 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza Apator SA powołała w skład Zarządu Arkadiusza Chmielewskiego, w związku z czym od 12 czerwca 2017 r. Zarząd działał w składzie czteroosobowym:
  - Andrzej Szostak – Prezes Zarządu,
  - Piotr Nowak – Członek Zarządu,
  - Agnieszka Nosal – Członek Zarządu,
  - Arkadiusz Chmielewski – Członek Zarządu.
- 4) z dniem 15 listopada 2017 r. Andrzej Szostak złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Apator SA. Rada Nadzorcza Apator SA powołała z dniem 16 listopada br. na stanowisko Prezesa Zarządu Apator SA Mirosława Klepackiego.
- 5) w dniu 30 listopada 2017 r. Agnieszka Nosal oraz Arkadiusz Chmielewski złożyli rezygnację z funkcji Członków Zarządu Apator SA. W związku z czym od 1 grudnia do 31 grudnia 2017 r. Zarząd działał w składzie dwuosobowym:
  - Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu,
  - Piotr Nowak – Członek Zarządu.

W związku z tragiczną śmiercią Członka Zarządu – Piotra Nowaka w dniu 3 stycznia 2018 r. od dnia 4 stycznia br. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Zarząd Apator SA działa w jednoosobowym składzie, tj. Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu Apator SA.

#### System wynagradzania Zarządu

System wynagradzania Zarządu składa się z wynagrodzenia stałego oraz premii rocznych, które uzależniono od stopnia realizacji zadań powierzonych każdemu Członkowi Zarządu (w formie Karty Zadań), związanych przede wszystkim z wykonaniem planów finansowych oraz realizacją określonych zadań i projektów.

Łączne wynagrodzenie wypłacone Zarządowi z tytułu pełnienia funkcji w Apator SA oraz w spółkach zależnych w 2017 roku wyniosło 2,8 mln tys. zł i obejmowało:

- wynagrodzenie wypłacone przez Apator SA w kwocie 2,6 mln zł, w tym premia roczna za 2016 rok w kwocie 0,3 mln zł,
- wynagrodzenie wypłacone przez spółki zależne w kwocie 0,2 mln zł z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej w danej spółce.



Ponadto, w związku ze zmianami w składzie Zarządu w 2017 r., łączne potencjalnie należne świadczenia dla byłych i obecnych Członków Zarządu wynoszą 2,6 mln zł i obejmują: premie za 2017 r. oraz odprawy i wypłatę świadczeń za zakaz konkurencji w 2018 r.

Rada Nadzorcza uważa, że poziom wynagrodzenia Zarządu jest odpowiedni dla utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania spółką Apator SA i jej grupą kapitałową. Polityka wynagrodzeń jest ściśle powiązana ze strategią, celami krótko- i długoterminowymi oraz wynikami finansowymi. Wynagrodzenia poszczególnych Członków Zarządu wynikają z zakresu ich odpowiedzialności i pozostają w rozsądnej relacji do:

- poziomu wynagrodzenia Zarządu w podobnych spółkach publicznych,
- wartości rynkowej spółki.

## **6. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW**

### **6.1. Stan stosowania DPSN przez Apator SA**

Obecnie obowiązującym zbiorem zasad ładu korporacyjnego są Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016, które uchwalone zostały na mocy Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z dnia 13 października 2015 r. Spółka przyjęła do stosowania wszystkie zasady i rekomendacje, za wyjątkiem:

- zasady szczegółowej II.Z.3 w zakresie spełniania kryteriów niezależności określonych w zasadzie II.Z.4 przez co najmniej dwóch członków rady,
- rekomendacji IV.R.2 w zakresie możliwości brania udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w szczególności poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym.

### **6.2. Stosowanie Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW przez Radę Nadzorczą w 2017 r.**

W 2017 roku nie miał miejsca żaden przypadek złamania przez Radę Nadzorczą którejkolwiek z przyjętych do stosowania zasad Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW. Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali osobiście swoje obowiązki związane z posiedzeniami Rady Nadzorczej oraz kierowali się w swoim postępowaniu interesem spółki oraz niezależnością opinii i sądów. W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca również sytuacje, w wyniku których Członkowie Rady musieliby poinformować o istniejącym konflikcie interesów lub możliwości jego powstania, a w efekcie musieliby powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji na posiedzeniu Rady Nadzorczej oraz od głosowania nad uchwałą w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej z tytułu pełnionych funkcji w Radzie pozostawały w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych spółki Apator SA. Łączne wynagrodzenie wypłacone Radzie Nadzorczej w 2017 roku wyniosło 804 tys. zł i obejmowało:

- wynagrodzenie wypłacone przez Apator SA w wysokości 504 tys. zł,
- wynagrodzenie wypłacone przez pozostałe spółki grupy Apator w kwocie 300 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej w danej spółce.

Wynagrodzenie dla wszystkich Członków Rady Nadzorczej jest jednakowe i wynosi 7 tys. zł brutto miesięcznie.

### **6.3. Ocena wypełniania przez Apator SA obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego**

W ocenie Rady Nadzorczej Spółka w należyty sposób wywiązuje się ze swoich obowiązków informacyjnych odnoszących się do stosowania zasad ładu korporacyjnego.

Raport z zakresu stosowania zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW zamieszczony jest na stronie internetowej [www.apator.com](http://www.apator.com) w zakładce Relacje Inwestorskie.

### **7. Ocena sprawozdań finansowych spółki Apator SA i grupy Apator za 2017 rok**

Apator SA sporządza jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z wymogami prawa, w tym ze standardami MSR/MSSF. Sprawozdania za 2017 rok zostały zbadane przez firmę KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Rada Nadzorcza nadzorowała proces sporządzania sprawozdań finansowych. Rada Nadzorcza na podstawie pozytywnej rekomendacji Komitetu Audytu z dnia 27 kwietnia 2018 roku dokonała oceny sporządzonych przez Zarząd sprawozdań finansowych spółki Apator SA i grupy Apator. Rada Nadzorcza stwierdza, że prezentowane w raportach okresowych dane finansowe są rzetelne, prawidłowe i rzeczywiste oraz są sporządzane zgodnie z księgami, dokumentami i ze stanem faktycznym oraz z obowiązującymi zasadami rachunkowości, stosowanymi w sposób ciągły, na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych.

### **8. Nadzór nad działalnością spółki Apator i grupą Apator**

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki oraz pracą Zarządu poprzez:

- analizowanie materiałów otrzymywanych od Zarządu na wniosek Rady,
- uzyskiwanie informacji i szczegółowych wyjaśnień od Członków Zarządu i innych pracowników firmy w trakcie posiedzeń Rady Nadzorczej,
- działania Komitetu Audytu,
- działania biegłego rewidenta, który w imieniu Rady dokonywał przeglądu i badania dokumentacji finansowo-księgowej oraz sporządzonych na jej podstawie sprawozdań finansowych.

Obszary nadzoru Rady Nadzorczej w 2017 roku:

- analiza sytuacji i ryzyk w poszczególnych segmentach biznesowych, w tym szczególnie w spółkach Apator Rector sp. z o.o. oraz Apator Elkomtech SA,
- jednostkowe i skonsolidowane wyniki finansowe, w tym analiza kosztów działalności,
- stopień realizacji budżetów finansowych i skonsolidowanej prognozy wyników finansowych na 2017 rok, podanej do publicznej wiadomości,
- bieżący przegląd decyzji Zarządu Apator SA podejmowanych w formie uchwał,
- poprawa efektywności operacyjnej (projekt DB77),

- projekt zmian modelu organizacji grupy kapitałowej w kierunku wykorzystania synergii biznesowych,
- sprzedaż majątku Apator Mining sp. z o.o.,
- wybór biegłego rewidenta, w tym zatwierdzenie polityki oraz procedury wyboru biegłego zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
- polityka informacyjna dotycząca indywidualnego standardu raportowania,
- polityka dywidendowa,
- polityka personalna grupy Apator oraz system wynagradzania,
- nakłady inwestycyjne w grupie Apator,
- obszar IT oraz R&D w grupie Apator.

## **9. Ocena systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, systemu nadzoru nad zgodnością z wymaganiami prawnymi (compliance) oraz funkcjonowania audytu wewnętrznego**

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie występujące w spółce procesy w zakresie działalności operacyjnej, inwestycyjnej, finansowej oraz procesy wsparcia. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- samokontrolę inicjowaną i wykonywaną w sposób systematyczny i ciągły przez wszystkich pracowników spółki w ramach powierzonych im obowiązków i przydzielonych uprawnień,
- kontrolę funkcjonalną wbudowaną w strukturę organizacyjną i wykonywaną przez kierowników i dyrektorów komórek organizacyjnych Spółki,
- kontrolę instytucjonalną wykonywaną przez zespół kontrolujący w Apator SA i spółkach zależnych, na podstawie planu kontroli wewnętrznej zatwierdzanego przez Komitet Audytu.

W 2017 roku kontrola instytucjonalna realizowana była we wszystkich komórkach organizacyjnych Spółki oraz objęła większość jej spółek zależnych, a jej wyniki zawierał raport prezentowany przed Komitetem Audytu Rady Nadzorczej. Do najistotniejszych obszarów objętych planem kontroli wewnętrznej w 2017 roku należało zawieranie umów i powiązane z nimi stosowanie kar umownych, zarządzanie projektami realizowanymi, zasady obliczania TKW, wprowadzanie nowych produktów, BHP i ochrona środowiska, obieg i kontrola dokumentów finansowych i materiałowych, proces zakupów i ochrony danych osobowych.

Dodatkowym wsparciem systemu kontroli wewnętrznej oraz wsparciem doskonalenia organizacji są raporty i zalecenia z audytów zewnętrznych (audyty biegłego rewidenta, audyty klientowskie i audyty certyfikujące system zarządzania).

Funkcjonujący w Spółce system zarządzania ryzykiem opracowany został w oparciu o ISO 31000 i ma na celu między innymi zapewnić jednolite podejście do identyfikacji i oceny ryzyka, określania planów reakcji na ryzyko oraz monitorowanie skuteczności zarządzania ryzykiem w procesach biznesowych, projektach i inicjatywach. Zarządzanie ryzykiem prowadzone w ramach systemu jest procesem ciągłym, podlegającym modyfikacjom, stanowiącym konsekwencję zmieniającego się

otoczenia gospodarczego oraz zmian dotyczących wpływu poszczególnych czynników na cele biznesowe i strategiczne. Zarządzanie ryzykiem realizowane jest przez Menedżera Ryzyka i wspierane jest przez funkcjonujące w grupie Komitety:

- Komitet Finansowy złożony z przedstawicieli finansów z poszczególnych spółek grupy, którego zadaniem jest nadzór nad procesami finansowymi w grupie i ich dalszą integracją,
- Komitet ds. Ryzyk Finansowych w celu wsparcia mechanizmów kontrolnych i jednolitego zarządzania ryzykiem finansowym.

Analiza i opis najważniejszych ryzyk został opisany szczegółowo w sprawozdaniu Zarządu z działalności grupy kapitałowej za 2017 rok.

System compliance działający w Spółce jest rozbudowywany i udoskonalany w oparciu o następujące działania:

- monitoring prawny i dostosowywanie działania do wymogów i zapowiadanych zmian prawnych,
- wyznaczanie sposobów działania poprzez regulacje wewnętrzne,
- budowa świadomości pracowników w zakresie konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania prawa i regulacji wewnętrznych,
- ochrona informacji poufnych i tajemnicy przedsiębiorstwa,
- ochrona wyniku finansowego,
- ochrona reputacji,
- kompleksowy system nadzoru,
- współpraca z organami nadzoru.

Rada Nadzorcza oceniając funkcjonowanie powyższych systemów wskazuje na konieczność ich dalszego doskonalenia. Począwszy od 2018 r. mając na uwadze dalszy wzrost bezpieczeństwa i usprawnienie systemu w strukturze spółki wyodrębniono system audytu wewnętrznego i powołano audytora wewnętrznego. Udoskonalony system oparto na modelu trzech linii obrony wobec ryzyka:

- I linia obrony – zarządzanie operacyjne obejmujące samokontrolę i kontrolę funkcjonalną,
- II linia obrony – systemy zarządzania obejmujące kontrolę wewnętrzną, audyty procesów, przegląd ryzyk, compliance, kontrolę finansową,
- III linia obrony – audyt wewnętrzny.

#### **10. Ocena racjonalności prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze**

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia prowadzoną przez spółkę działalność sponsoringową, ukierunkowaną na wspieranie Młodych Talentów, a do jej głównych celów należą:

- zwiększanie pozytywnego postrzegania firmy na gruncie lokalnym, krajowym i zagranicznym,
- kreowanie pożądanego wizerunku firmy nowoczesnej i dynamicznej, działającej w oparciu o innowacyjne rozwiązania i technologie, która promuje rozwój oraz inicjatywy twórcze,
- budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem poprzez wspieranie wartościowych inicjatyw i przedsięwzięć z dziedziny kultury, sztuki i sportu.

W 2017 roku zgodnie z przyjętą polityką, zakładającą przeznaczenie 0,5% zysku netto Apator SA na działalność sponsoringową, spółka zrealizowała następujące działania:

- prowadzenie programu grantowego Pasjopolis Master - autorskiego programu Apator SA, którego celem jest wsparcie finansowe młodych pasjonatów w realizacji projektów technicznych i naukowych,
- wsparcie wydarzeń naukowych (Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, Festiwal Naukowy E(x)plory, Startup Weekend), patronat nad olimpiadami przedmiotowymi (Euroelektra),
- wsparcie wydarzeń kulturalnych (Festiwal Nova Muzyka i Architektura, Międzynarodowe Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży, Festiwal Probaltica, Toffest, Festiwal Młode Kino i in.),
- sponsoring sportu (ogólnopolskie turnieje szermiercze dzieci i młodzieży, lokalne dziecięce drużyny piłkarskie).

Ponadto spółka prowadziła działalność charytatywną, której celem jest przede wszystkim wsparcie instytucji i organizacji prospołecznych działających na rzecz osób wykluczonych oraz realizujących określone misje społeczne. Wśród stałych beneficjentów są instytucje, których działalność prowadzona jest w bezpośrednim sąsiedztwie spółki, w tym m.in.: Fundacja Piękniejszego Świata Skłudzewo, Fundacja Avalon, Fundacja Pomoc Rodzinie i Ziemi, Hospicjum Dziecięce Nadzieja, Stowarzyszenie Opieki Nad Dziećmi Opuszczonymi Oratorium im. Bł. Ks. Br. Markiewicza, Fundacja Dzieciom „Zdażyć z pomocą”.

#### **11. Ocena działalności i wyników finansowych spółki Apator SA i grupy Apator**

Rada Nadzorcza sprawowała stały nadzór nad wykonaniem budżetu i na każdym posiedzeniu analizowała bieżące wyniki finansowo – ekonomiczne spółki Apator SA oraz wyniki poszczególnych segmentów biznesowych, a w szczególności poziom sprzedaży, ponoszone koszty, poziom marży, gospodarkę kapitałem obrotowym oraz płynność finansową. Rada Nadzorcza analizowała również bieżące skonsolidowane wyniki finansowe oraz sytuację i ryzyka w poszczególnych spółkach wchodzących w skład grupy Apator oraz plany ich rozwoju.

Rok 2017 r. zakończył się uzyskaniem przychodów ze sprzedaży na poziomie 907 mln zł, w tym sprzedaż zagraniczna wzrosła do 497 mln zł, co stanowi 55% udziału w sprzedaży. Poziom zysku EBITDA wyniósł 102 mln zł, a zysk netto osiągnął poziom 44 mln zł.

Wysoką dynamikę przychodów w odniesieniu do 2016 r. zapewniła sprzedaż na rynkach zagranicznych, szczególnie w ramach linii opomiarowania gazu. Bardzo dobre wyniki uzyskano również w linii opomiarowana wody i ciepła, która posiada dominujący wkład w rozwój grupy Apator.

Na uwagę zasługuje bardzo dobra kondycja finansowa grupy Apator i skuteczne zarządzanie kapitałem obrotowym, które pozwoliło na utrzymanie wysokiej konwersji poziomu EBITDA na gotówkę i bezpieczny poziom zadłużenia.

W 2017 roku istotny ujemny wpływ na skonsolidowane wyniki finansowe grupy Apator miały zdarzenia nietypowe jak: zmiana kwalifikacji prac rozwojowych zgodnie z grupową polityką rachunkowości, zawiązanie dodatkowych rezerw na naprawy gwarancyjne i przede wszystkim rezerwa związana

z negocjacjami dotyczącymi zawarcia ugody sądowej pomiędzy Apator Rector a Tauron Dystrybucja SA, w tym kary umownej za zwłokę w realizacji kontraktu długoterminowego. Aczkolwiek działania Zarządu skoncentrowane są na doprowadzeniu do zawarcia ugody kończącej długotrwały proces negocjacji i poprawę sytuacji w Apator Rector bez dalszego, negatywnego wpływu na wyniki grupy kapitałowej.

Jednak Rada Nadzorcza z niezadowoleniem przyjmowała kolejne informacje o wystąpieniu zdarzeń nietypowych, które uniemożliwiły realizację opublikowanej prognozy i spełnienie oczekiwań ze strony Akcjonariuszy. W związku z powyższym Rada Nadzorcza uznała, że niezbędna jest poprawa w zarządzaniu grupą Apator i dokonała zmian w Zarządzie Spółki, zwłaszcza na stanowisku Prezesa.

Pomimo to, Rada Nadzorcza nadal pozytywnie ocenia kondycję grupy Apator i podkreśla, że jest ona dobra i stabilna, a osiągnięte wyniki finansowe i rentowności pozytywnie wyróżniają grupę Apator na tle innych firm giełdowych.

## **12. Samocena pracy Rady Nadzorczej**

Skład osobowy, kompetencje oraz doświadczenie zawodowe Członków Rady Nadzorczej zapewniają skuteczny nadzór nad wszystkimi obszarami działalności spółki Apator SA i jej grupy kapitałowej. Rada Nadzorcza, zgodnie z zasadami wynikającymi z DPSN, oprócz pełnienia funkcji nadzorczej wspierała Zarząd wiedzą i ekspertyzą w strategicznych obszarach. Współpraca opierała się na zaufaniu i wspólnym działaniu w trosce o dobro Spółki i wszystkich jej Interesariuszy.

Ponadto Rada Nadzorcza wraz z Komitetem Audytu, realizując wymogi Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, dostosowały wewnętrzne regulacje i przeprowadziły proces wyboru biegłego rewidenta na kolejne lata.

Rada Nadzorcza uważa, że kierując się w swoim postępowaniu interesem Spółki i jej grupy kapitałowej, wykonywała swoje obowiązki należycie i zgodnie z wymogami formalno-prawnymi, zapewniając odpowiedni nadzór nad wszystkimi aspektami działalności.

Rada Nadzorcza wnosi do Walnego Zgromadzenia o zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady i udzielenie absolutorium wszystkim osobom pełniącym funkcje Członków Rady w trakcie 2017 roku.

**Przewodniczący Rady Nadzorczej**

**Janusz Niedźwiecki**